

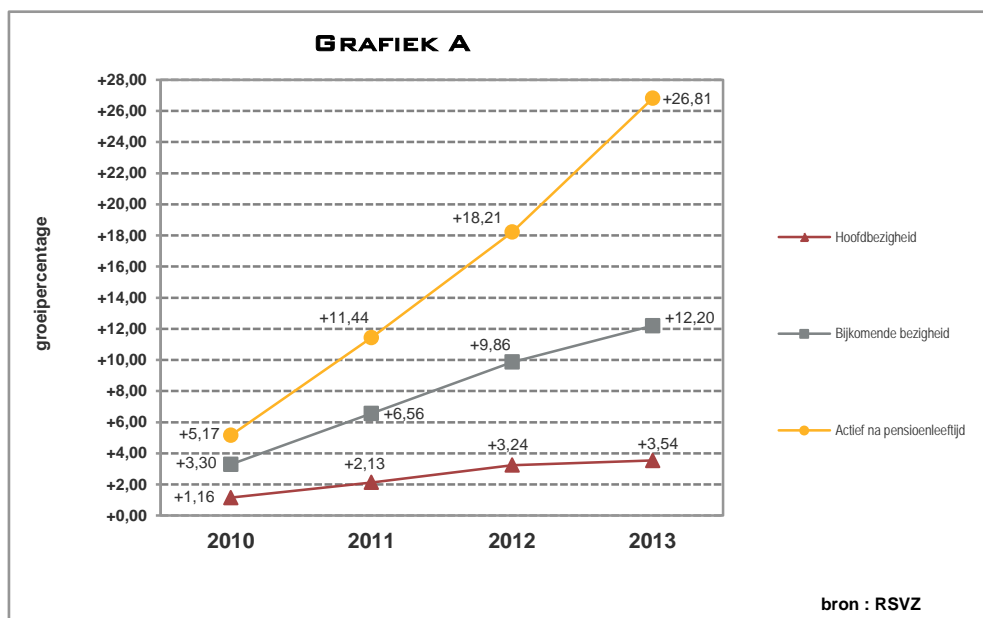
SAMENVATTENDE BESCHOUWINGEN

A. EVOLUTIE VAN DE DIVERSE CATEGORIEËN VERZEKERINGSPLICHTIGEN VOOR DE PERIODE 2009-2013 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

Op 31 december 2013 noteren we 1.001.101 zelfstandigen en helpers aangesloten bij de sociale-verzekeringfondsen. Vergeleken met vorig jaar is dit een toename met 12.534 eenheden. Ten opzichte van het referentiejaar 2009 is er een toename met 66.459 eenheden of + 7,11 %.

Jaren (31/12)	Hoofdbezigheid		Bijkomende bezigheid		Actief na pensioen(leeftijd)		Andere		Totaal	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2009	662.039	70,83	205.862	22,03	66.741	7,14	0	0,00	934.642	100,00
2010	669.726	70,30	212.665	22,33	70.194	7,37	0	0,00	952.585	100,00
2011	676.150	69,71	219.369	22,62	74.377	7,67	0	0,00	969.896	100,00
2012	683.519	69,14	226.153	22,88	78.895	7,98	0	0,00	988.567	100,00
2013	685.495	68,48	230.970	23,07	84.636	8,45	0	0,00	1.001.101	100,00

Deze aangroepercentages ten opzichte van het jaar 2009, zijn terug te vinden in de grafiek A.

Uit de cijfers blijkt dat het totaal aantal verzekeringsplichtigen is gestegen in 2013 en dit zowel voor de hoofd-, de bijberoepers als voor de actieve zelfstandigen na het bereiken van de pensioenleeftijd.

Opmerkelijk is dat, vergeleken met 2009, de groep **actieven na pensioenleeftijd** de belangrijkste procentuele stijging gehad heeft in 2013 : + 26,81 %. Daarvoor was hun relatieve aandeel, vergeleken met het jaar 2009, gestegen met respectievelijk + 5,17 % in 2010, + 11,44 % in 2011 en + 18,21% in 2012.

Bij de **hoofdberoepen** is er een lichte stijging (van 662.039 in 2009 naar 685.495 anno 2013). Specifiek met betrekking tot het statuut van meewerkende echtgenoten, waren er 7.796 zelfstandige partners aangesloten bij het mini-statuuut op 31 december 2013 terwijl 24.220 kozen voor het maxi-statuuut. Na de wijziging van de wet (sinds 1 juli 2005), verloor het mini-statuuut veel aan belang, terwijl het maxi-statuuut belangrijker werd.

Het aantal **bijberoepen** geeft ook erg positieve percentages weer. Vergeleken met 2009 neemt het relatief aandeel toe met respectievelijk + 3,30 % (2010), + 6,56 % (2011), + 9,86 % (2012) en + 12,20 % (2013).

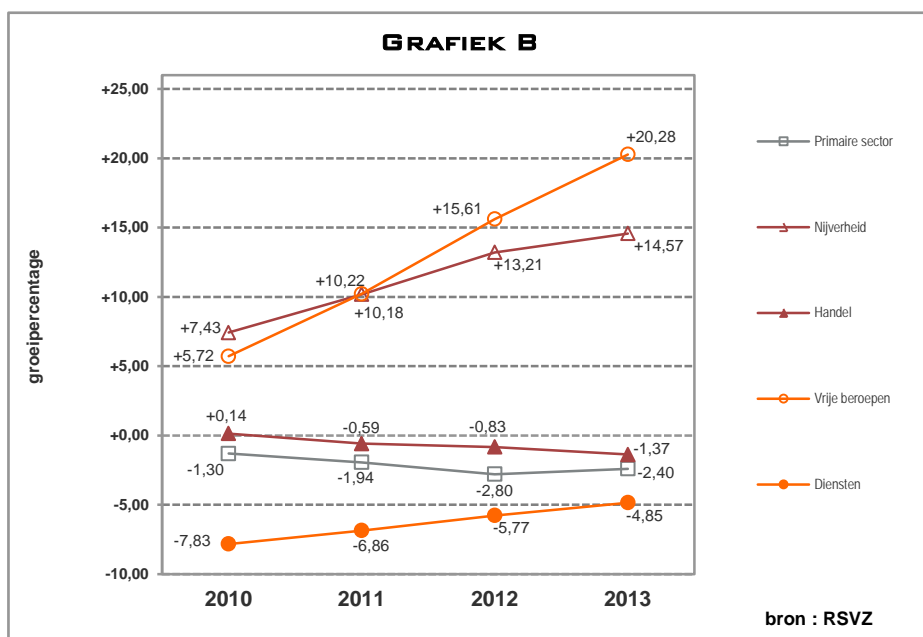
B. EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER BEDRIJFSTAK VOOR DE PERIODE 2009-2013 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

Wanneer we de evolutie van het aantal verzekeringsplichtigen bekijken vanuit de opdeling volgens bedrijfstak, zijn de algemene economische trends ook hier merkbaar.

Ten opzichte van vorig jaar kenden alle bedrijfstakken, behalve de visserij en de handel, een stijging. **Vergeleken met 2009** zijn de primaire sector en de handel beiden gedaald (respectievelijk - 2,40 % en - 1,37 %) evenals de dienstensector (- 4,85 %). In tegenstelling ziet men een forse stijging bij de vrije beroepen (+ 20,28 %). De industrie kent evenwel een positief percentage (+ 14,57 %),

Jaren (31/12)	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diverse beroepen	Totaal
2009	80.931	701	190.051	340.175	228.142	83.964	10.678	934.642
2010	79.902	665	204.173	340.650	241.195	77.393	8.607	952.585
2011	79.403	647	209.403	338.175	251.464	78.201	12.603	969.896
2012	78.730	620	215.155	337.360	263.749	79.118	13.835	988.567
2013	79.078	593	217.748	335.507	274.420	79.890	13.865	1.001.101

De grafiek B geeft een beeld van de evolutie van het groeipercentage van de verschillende bedrijfstakken ten opzichte van 2009.

Vergeleken met vorig jaar (2012) merken we dat :

- de vrije beroepen een expansie blijven kennen (van 263.749 naar 274.420 of + 4,05 %) ;
- de nijverheid en de dienstensector stijgen met respectievelijk 1,21 % (van 215.155 naar 217.748) en 0,98 % (van 79.118 naar 79.890) ;
- de primaire sector stijgt met 0,40 % ondanks een terugloop van 4,35 % in de visserij (van 620 naar 593). De landbouw kende een stijging van 0,44 % (van 78.730 naar 79.078).
- de handel daalt met 0,55 % (van 337.360 naar 335.507).

De gegevens over de periode 2009-2013 wijzen op een steeds belangrijker aandeel van de vrije beroepen.

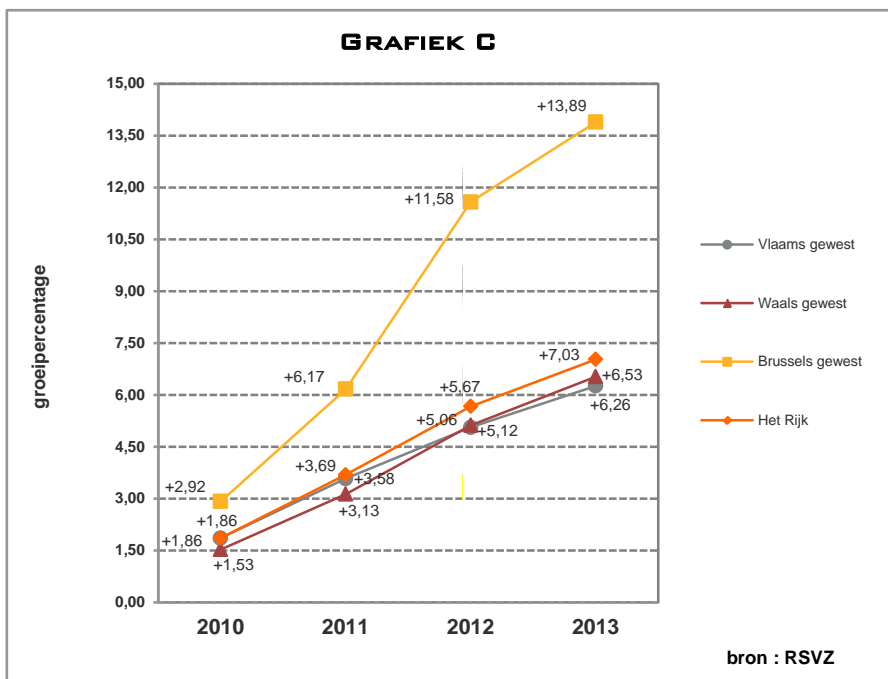
C. EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER GEWEST VOOR DE PERIODE 2009-2013 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

De opdeling per gewest leert ons dat het **Brusselse gewest** de grootste stijging kent : voor 2013 betekent dit t.o.v. 2009 een toename met + 13,89 %. De twee andere gewesten kennen een relatief zwakkere groei (het **Waalse gewest** met + 6,53 % en het **Vlaamse gewest** met + 6,26 %).

Jaren (31/12)	Vlaamse gewest		Waalse gewest		Brusselse gewest		Het Rijk	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2009	579.984	62,64	261.786	28,27	84.176	9,09	925.946	100,00
2010	590.763	62,64	265.782	28,18	86.630	9,18	943.175	100,00
2011	600.722	62,57	269.984	28,12	89.366	9,31	960.072	100,00
2012	609.355	62,28	275.192	28,12	93.924	9,60	978.471	100,00
2013	616.289	62,19	278.871	28,14	95.872	9,67	991.032	100,00

Bij de interpretatie van de aangroeipercentages moet men steeds rekening houden met de wet van de kleine getallen. Deze wet bepaalt dat een toename bij kleine aantallen resulteert in grotere percentages dan wanneer het een toename betreft bij grote aantallen.

Op de grafiek C zijn ook de aangroeipercentages terug te vinden voor het Rijk. Zij geven ons een beeld van de gemiddelde aangroei over de gewesten heen.

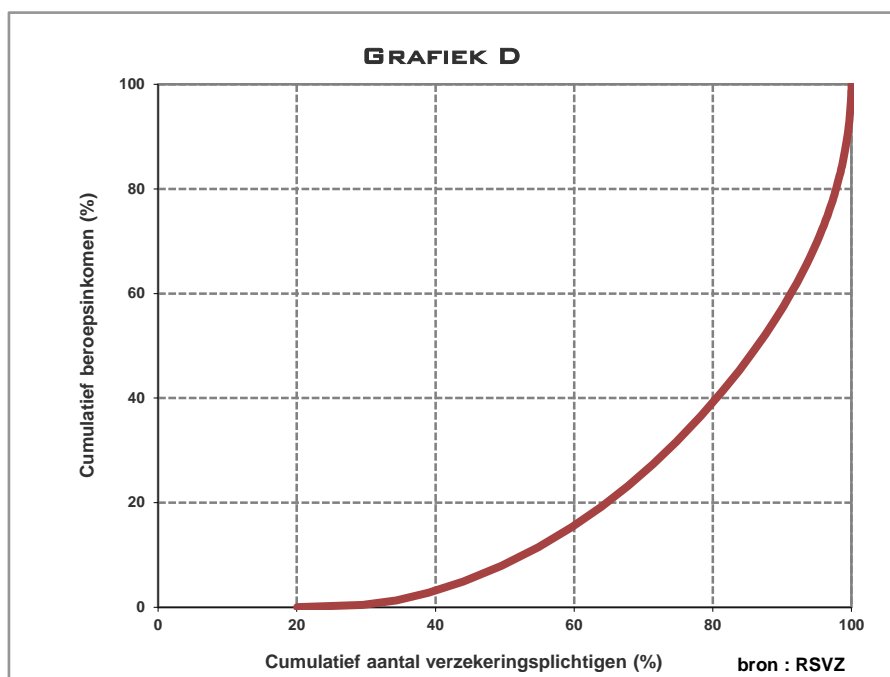
D. DE INKOMENSVERDELING BIJ DE VERZEKERINGSPLICHTIGEN (TOESTAND OP 31 DECEMBER 2013)

De inkomensverdeling kunnen we grafisch voorstellen aan de hand van de **Lorenz-curve**. Op de horizontale as staat het cumulatieve percentage van het aantal verzekeringsplichtigen (enkel die zelfstandigen en helpers waarvan het inkomstenjaar gelijk is aan het jaar 2010 werden weerhouden). Het maximum is 100 % of 1.

Op de verticale as vinden we het cumulatieve percentage van het inkomen (het maximum is eveneens 100 % of 1).

De verzekeringsplichtigen worden op de horizontale as gerangschikt naar hun inkomen (van laag naar hoog).

Uit de Lorenz-curve kunnen we dus afleiden hoeveel procent van de zelfstandigen, hoeveel procent van de inkomestaart van de zelfstandigen heeft.

Bovenstaande Lorenz-curve maakt duidelijk dat ongeveer 40 procent van de inkomestaart in handen is van ongeveer 80 procent van de verzekeringsplichtigen, of dat vier vijfde van de verzekeringsplichtigen slechts twee vijfde van het inkomen bezit. Daaruit blijkt dat het inkomen van de zelfstandigen zeer ongelijk verdeeld is.

We kunnen de inkomensongelijkheid ook uitdrukken in een kwantitatieve maatstaf, zoals de **Gini-coëfficiënt**. Die coëfficiënt is gelijk aan tweemaal de oppervlakte van de Lorenz-curve en ligt tussen 0 en 1. Bij perfecte inkomensgelijkheid (het cumulatieve percentage verzekeringsplichtigen is gelijk aan het cumulatieve percentage inkomen) bedraagt de Gini-coëfficiënt 0. De Lorenz-curve is dan de 45°-lijn of de bissectrice. Een coëfficiënt van 1 duidt volledige inkomensongelijkheid aan (één verzekeringsplichtige bezit de volledige inkomstenmassa).

Op 31 december 2013 bedroeg de Gini-coëfficiënt bij de zelfstandigenpopulatie 0,62. Ter vergelijking : voor de volledige bevolking in België (inclusief niet-zelfstandigen) schommelt de Gini-coëfficiënt rond 0,38 (inkomstenjaar = 2008).

De inkomens van de zelfstandigen zijn bijgevolg ongelijker verdeeld dan die van de volledige bevolking in België. Volgens bedrijfstak is de Gini-coëfficiënt het grootst bij de visserij (0,67).